

Kęstučio Kupšio veiklos

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete (toliau – EESRK, arba Komitetas)

ATASKAITA

Periodas: 2020 m. spalio – 2021 m. rugsėjis

Vilnius, 2021 m. spalio 1 d.

Įvadas. Teisinis pagrindas ir darbo apibręztis

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 3 sk. „Sąjungos patariamieji organai“ 300 str. 2 ir 4 dalis, „*Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą sudaro darbdavių, darbuotojų ir kitų pilietinei visuomenei atstovaujančių organizacijų atstovai, pirmiausia socialinėje ekonominėje, pilietinėje, profesinėje bei kultūros srityse. <...> Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto <...> narių nevaržo jokie privalomi nurodymai. Eidami savo pareigas, jie yra visiškai nepriklausomi ir veikia Sąjungos bendro intereso labui.*“

Sąjungos bendras interesas bei atstovaujamos grupės – pilietinės visuomenės organizacijų – požiūris į Europos Sąjungoje (ES) vykstančius procesus gynimas buvo pagrindinis mano darbo EESRK leitmotyvas per ataskaitinį laikotarpį, t.y. nuo mandato EESRK pradžios 2020-ųjų spalį iki 2021-ųjų metų rugsėjo.

Darbo chronologija

Pateikiu esmines darbo gaires chronologine tvarka. Reikšmingesni įvykiai bei minimi Komiteto nuomonių pavadinimai išskirti paryškintu šriftu.

2020-ieji

Spalis

Dalyvavau inauguracinėje 2020-2025 metų kadencijos EESRK [plenarinėje sesijoje](#) Briuselyje, vykusioje Europos Parlamento posėdžių salėje.

Įstojau į Trečiąją – „Įvairovės Europa“ – grupę, vienijančią pilietinės visuomenės organizacijų atstovus Komitete. Buvau paskirtas dirbti į šiuos Komiteto struktūrinius padalinius:

- Ekonominės ir pinigų sąjungos, ekonominės ir socialinės sanglaudos skyrių (ECO¹), taip pat tapau šio **skyriaus biuro nariu**

¹ Toliau šiame dokumente bus naudojamos santrumpos, atitinkančios skyrius ir juose svarstomas EESRK nuomones: ECO, NAT, REX, CCMI ir kt. (INT, TEN ir pan.). Platesnė informacija apie Komiteto struktūrinius padalinius pateikiama čia: <https://www.eesc.europa.eu/lt/sections-other-bodies>. Nuorodos į Komiteto tinklapį pateiktos lietuvių kalba (jei yra), o jei lietuvių kalba tokios turinio versijos nėra, pateikiama nuoroda veda į anglišką tinklapio versiją.

- Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyrių (NAT)
- Išorės santykių skyrių (REX)
- Pramonės permainų konsultacinę komisiją (CCMI)

Jau spalį buvau **paskirtas bendrapranešėju**² rengti **[Komiteto nuomonę](#)** (INT/920) mažmeninių mokėjimų strategijos Europos Sąjungoje tema.

Lapkritis

Dalyvavau pirmosios per kadenciją darbo grupės nuomonei parengti posėdyje bei klausymuose:

- ✓ **INT/913 Pramonės perėjimas prie žaliosios ir skaitmeninės Europos ekonomikos: reguliavimo reikalavimai ir socialinių partnerių bei pilietinės visuomenės vaidmuo** (tiriamoji nuomonė Europos Parlamento užsakymu)

Šios darbo grupės posėdyje lapkričio 16 dieną pateikiau pasiūlymus, kaip nuomonės tekste atspindėti tvarių finansų svarbą pramonės perėjime.

Lapkričio 16 dieną pirmą kartą dalyvavau ECO skyriaus biuro posėdyje. Tokie biuro susirinkimai, kur svarstomi skyriaus kompetencijai priskiriami klausimai, derinamos būsimos skyriaus posėdžių darbotvarkės bei kalbama apie skyriaus veiklos gerinimą, vyksta paprastai viena diena anksčiau negu pati skyriaus sesija.

Lapkričio 9 d. į pirmuosius naujosios kadencijos posėdžius rinkosi CCMI, lapkričio 12 d. – NAT skyrius, lapkričio 18 d. – REX skyrius, lapkričio 19 d. – ECO skyrius.

Gruodis

Dalyvavau 556-ojoje EESRK [plenarinėje sesijoje](#).

- ✓ Pasisakiau šioje plenarinėje sesijoje dėl INT/913 nuomonės projekto punkto 9.6 (pakeitimas Nr. 27), prieštaraudamas pranešėjos p. Lucie Studničná siūlomam kompromisiniam teksto variantui. Vykstant balsavimui, mano siūlomas variantas susilaukė šiek tiek mažiau negu pusės narių balsų, todėl liko galioti p. Studničná versija. Siūlyto pakeitimo esmė – atkreipti dėmesį į nuvertėjančių pramonės aktyvų (angl. *stranded assets*) problemą žaliosios pertvarkos eigoje.

Kaip bendrapranešėjis rengiant Komiteto nuomonę mažmeninių mokėjimų strategijos Europos Sąjungoje tema pravedžiau pirmuosius darbinus susitikimus su ekspertu bei kitais darbo grupės nariais, o taip pat su DG FISMA pareigūnu. Gruodį vyko taip pat ir ECO, NAT bei REX skyrių susirinkimai. Gruodžio 21 dieną Komitete kaip nuomonės (**CCMI/177 Atsparumo, susijusio su svarbiausiosiomis žaliavomis, didinimas**) rengimo darbo grupės pirmininkas pravedžiau klausymus kritinių žaliavų (angl. *critical raw materials*) tema.

² Bendrapranešėjis – tai tolygus pranešėjui darbo grupės narys, atsakingas už nuomonės projekto rengimą bendradarbiaujant su pranešėju. Paprastai rengiant nuomonės projektus pranešėjas ir bendrapranešėjis skiriami iš skirtingų Komiteto grupių: jei pranešėjas priklauso I grupei (darbdavių), tai bendrapranešėjis bus skiriamas iš II arba III grupės ir panašiai.

2021-ieji

Sausis

Šį mėnesį prasidėjo [darbas rengiant](#) nuomonės **ECO/540 Neveiksnių paskolų problemos sprendimas po COVID-19 pandemijos** projektą, atliepiant į Europos Komisijos komunikatą ta pačia tema. Mėnesiu anksčiau buvau **paskirtas šios nuomonės pranešėju**, per Kalėdinį laikotarpį parengiau pirminį darbinį dokumentą, o sausio 21 dieną įvyko pirmasis ECO/540 darbo grupės posėdis.

Sausio gale dalyvavau [557-ojoje EESRK plenarinėje sesijoje](#). Sausį taip pat vyko REX ir NAT skyrių bei CCMI posėdžiai. Sausio gale buvau paskirtas **bendrapranešėju rengiant nuomonę dėl prisitaikymo prie klimato kaitos**.

Toliau darbo grupėje dirbome rengdami nuomonę CCMI/177; sausio 29 d. pravedžiau antrąjį darbo grupės susirinkimą kaip grupės pirmininkas.

Vasaris ir kovas

Antrajame ECO/540 nuomonės (dėl neveiksnių paskolų) rengimo darbo grupės posėdyje (vasario 15 d.) bei tą pačią dieną surengtuose [viešuose klausymuose](#) išryškėjo takoskyra tarp bankų interesų bei pilietinės visuomenės interesų, diskutuojant neveiksnių paskolų tema. Daugiausia diskusijų sukėlė antrinės neveiksnių paskolų rinkos sukūrimas. Darbdavių grupei priklausantys bankų atstovai ECO skyriaus posėdžiui artėjant pateikė net 86 pakeitimus nuomonės tekstui, kuriuos teko nagrinėti man kaip nuomonės pranešėjui, pasitelkiant ekspertę.

Kovo mėnesį ECO skyriaus pasitarime buvo balsuojama dėl 21 pakeitimo; didžioji dauguma skyriaus narių palaikė mano poziciją daugelio pasiūlytų pakeitimų atveju (t.y., kad būtų liekama prie originalaus nuomonės projekto teksto), tačiau dėl aiškaus interesų susikirtimo skyriaus viduje tapo aišku, kad reikalingos papildomos pastangos ieškant bendro vardiklio užbaigiant nuomonės projekto tekstą.

Kovo 16 d. surengto papildomo pasitarimo su ekspertais bei suinteresuotomis šalimis metu, tarpininkaujant ECO skyriaus prezidentui p. Stefano Palmieri, pavyko surasti tinkamas formuluotes ir išvengti konfliktinės situacijos Plenariniame posėdyje. Suderinti tarp įvairių grupių atstovų pakeitimai galutiniam nuomonės projektui buvo tą pačią dieną atiduoti kovo mėn. Plenarinio posėdžio rengėjams EESRK Sekretariate.

Kovo 2-ąją INT skyriuje pritarta **INT/920 Mažmeninių mokėjimų strategija** nuomonės projektui, kurią rengiau kaip bendrapranešėjis. Projektas priimtas be pataisų, kadangi jau ankstyvame etape bendradarbiaujant su pranešėju iš Ispanijos p. Antonio García del Riego pavyko sutarti dėl visų trijų Komiteto grupių atstovams tinkančių formuluočių.

CCMI posėdyje taip pat pritarta **CCMI/177 Atsparumo, susijusio su svarbiausiosiomis žaliavomis**, didinimas nuomonės projektui.

[Vasario mėn. Plenarinėje sesijoje](#) pasisakiau dėl kapitalo rinkų sąjungos, o kovo mėnesiui baigiantis, dalyvavau [559-ojoje EESRK plenarinėje sesijoje](#), kurioje balsuota dėl dviejų mano rengtų nuomonių.

Pirmiausia, kovo plenariniėje sesijoje priimta kartu su pranešėju p. Antonio García del Riego rengta Komiteto nuomonė dėl mažmeninių mokėjimų strategijos (INT/920). Balsavimo rezultatai: 268 balsai už, 2 prieš, 8 susilaikė.

Su nuomonės tekstu galima susipažinti čia:

<https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2020-05186-00-00-AC-TRA-LT.docx/content>

Pagrindiniai akcentai, svarbūs pilietinei visuomenei, o taip pat ir verslui:

- Gryniesiems išlieka plačiai naudojama mokėjimo priemonė, jie yra labai svarbūs užtikrinant socialinę įtrauktį ir galimybę naudotis pagrindinėmis paslaugomis. Todėl EESRK siūlo ES lygmeniu suderinti grynųjų pinigų priėmimo tvarką, nes ji šiuo metu įvairiose valstybėse narėse smarkiai skiriasi.
- Kuriant skaitmeninį eurą, būtina apsvaistyti sandorių privatumo aspektą, nes tai yra svarbi vartotojo teisė. Momentinių mokėjimų (angl. k. naudojama santrumpa *SCT Instant*) srityje taip pat reikia spręsti su vartotojų apsauga susijusius klausimus, pvz., dėl klaidos atitaisymo mokėjimų metu ir pan.
- Reikalingos pastangos, kad Europos mokėjimų rinką galima būtų pagyvinti keliais visos Europos mokėjimo vidaus sprendimais, tokiu būdu suteikiant prekybininkams ir vartotojams alternatyvą mokėjimo kortelėms.

Kovo plenariniame taip pat priimta nuomonė **CCMI/177 Atsparumo, susijusio su svarbiausiosiomis žaliavomis, didinimas**, kurios darbo grupei pirmininkavau 2020 m. gruodį – 2021 m. vasarį. Su jos tekstu galima susipažinti čia:

<https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2020-05078-00-01-AC-TRA-LT.docx/content>

Galiausiai, tame pačiame plenariniame posėdyje buvo pritarta nuomonei **ECO/540 Neveiksnių paskolų problemos sprendimas po COVID-19 pandemijos**, kurios pranešėju buvau. Balsavimo rezultatai: 246 balsai už, 2 prieš, 11 susilaikė.

Lietuviška nuomonės versija pateikta čia:

<https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2020-05865-00-01-AC-TRA-LT.docx/content>

Šiek tiek statistikos:

Per ataskaitinius metus dalyvavau per 100 posėdžių, klausymų, susitikimų.

Šios ataskaitos pateikimo dienos duomenimis, per 2020 m. spalio – 2021 m. rugsėjo laikotarpį buvau **17 darbo grupių** nariu.

Iš jų:

- **4 buvau grupės pirmininku;**
- **1 grupėje pranešėju** (pranc. *Rapporteur*),
- **ir dar 2 grupėse bendrapranešėju** (pranc. *CoRapporteur*).

Darbo būklė šiose 17-oje grupių buvo tokia:

Aštuoniose grupėse darbas jau buvo pasibaigęs, nuomonės projektas parengtas, pristatytas skyriuje (arba CCMI) ir priimtas Plenariniame posėdyje.

Trimis atvejais (CCMI/180, ECO/553, INT/935) nuomonės projektas parengtas, liko jį priimti Plenariniame posėdyje.

Dar trimis atvejais nuomonės projekto tekstas dar rengiamas, vyksta darbo grupės posėdžiai.

Likusiais trimis atvejais darbo grupė paskirta, tačiau posėdžiai dar nevyksta, faktinis nuomonės rengimas dar neprasidėjęs. Šiame etape darbo grupės nariai ruošiasi, studijuoja prieinamą literatūrą, susipažįsta su Europos Komisijos pasiūlymų subtilumais, individualiai konsultuojasi su ekspertais.

Štai keli esminiai akcentai, kurie atitiko visų trijų EESRK grupių atstovų pasiektą kompromisinį sutarimą:

- Visų svarbiausia yra šalinti gilumines neveiksnių paskolų priežastis.
- Iki COVID-19 protrūkio neveiksniomis tapusios paskolos turėtų būti traktuojamos labai skirtingai nei neveiksnioms paskoloms po COVID-19 protrūkio (COVID-19 pandemijos sukeltos neveiksnioms paskoloms), nes aplinkybės iki 2020 m. kovo mėn. ir po šio mėnesio visiškai skiriasi.
- Todėl EESRK pasiūlė atidžiai, tikslingai ir tik griežtai ribotam laikui peržiūrėti Europos bankininkystės institucijos gaires dėl skolinių įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžties.
- Taip pat Komitetas nuomonėje pažymėjo, kad poreikis sukurti visos ES tarpvalstybinę neveiksnių paskolų rinką yra išpūstas ir išreiškė susirūpinimą dėl planų skolų išieškotojams suteikti veikti visoje ES leidžiantį „pasą“, kai nei „buveinės“, nei „priimančioji“ šalis nevykdo tinkamos priežiūros.
- Komitetas rekomendavo tvirtai laikytis kapitalo reikalavimų, įskaitant reglamentą dėl neveiksnioms paskoloms skirtos prudenčios finansinio stabilumo stiprinimo priemonės. Vis dėlto, siekiant sušvelninti COVID-19 krizės poveikį, Komitetas pareiškė, kad būtų galima apvarstyti laikiną lankstumą ir jį taikyti skolinių įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžčiai ir neveiksnioms paskoloms skirtai prudenčios finansinio stabilumo stiprinimo priemonei.

Kovo 11 d. pasitarimo su Lietuvos nuolatinėje atstovybėje Europos Sąjungoje dirbančia Finansinių paslaugų atašė p. Toma Stašaityte apsikaitė nuomonėmis dėl neveiksnių paskolų antrinės rinkos bei susijusių temų.

Kovo viduryje taip pat prasidėjo darbas rengiant nuomonę [NAT/815 Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija](#). Dar sausį buvau paskirtas šios nuomonės **bendrapanešėju**. Surengėme viešuosius klausymus bei susitikome su DG CLIMA atstovais.

Kovo 30 dieną įvyko pirmasis naujosios kadencijos Vartotojų ir aplinkos apsaugos kategorijos³ posėdis.

Balandis

Balandžio 19 d. susitikau su p. Luciana Barbosa, Portugalijos (pirmininkaujančios šalies) nuolatinės atstovybės Europos Sąjungoje patarėja finansinių paslaugų klausimais bei jos kolegomis iš šios šalies Finansų ministerijos. Aptartos EESRK rekomendacijos neveiksnių paskolų srityje, pasiremiant Komiteto išleista ECO/540 nuomone, kurios pranešėju aš buvau.

Balandį taip pat vyko REX, ECO ir NAT skyrių posėdžiai. Mėnesio gale dalyvavau [650-ojoje](#) EESRK plenarinėje sesijoje.

Gegužė

Gegužės 21 d. pirmininkavau darbo grupės rengti [svarbią nuomonę](#)⁴ – **ECO/549 Tvaraus finansavimo taksonomija. Klimato kaita** – posėdžiui. Šios nuomonės rengimo metu išryškėjo kartais radikalai

³ Pagrindinis kategorijos, į kurią susivienija nariai pagal interesus, tikslas – aptarti Europos Komisijos siūlomus dokumentus ir užtikrinti, kad visoje EESRK veikloje būtų atsižvelgiama į vartotojų teises ir aplinkos apsaugą. Plačiau: <https://www.eesc.europa.eu/lt/members-groups/categories/consumers-and-environment-category-cec>

priešingi požiūriai, būdingi verslui (kuriam atstovavo pranešėjas p. Stefan Back iš Švedijos) ir nevyriausybiniam sektoriui.

Gegužę vyko, kaip įprasta, ir REX, ECO bei NAT skyrių posėdžiai.

Birželis

Birželiui prasidedant, pirmininkavau pirmajam posėdžiui darbo grupės, kuri suburta [parengti nuomonę INT/935 Naujosios pramonės strategijos atnaujinimas](#). Tą pačią dieną, kartu su pirmuoju darbo grupės posėdžiu, vyko viešieji klausymai, kuriuos moderavau.

- ✓ Plenariniame posėdyje [birželio 9-10 dienomis](#) pasisakiau debatuose dėl nuomonės **INT/953 Ne keliais judančių mechanizmų išmetamieji teršalai / COVID-19 poveikis**. Akcentavau būtinybę ateityje grįžti prie šių mechanizmų išmetamų ŠESD⁵, kurios urbanizuotose teritorijose gali siekti net iki 15 procentų visų emisijų.

Birželio 15-ąją dieną pirmininkavau darbo grupės, kuriančios [nuomonės CCMI/180 Europos stiklo pramonė kryžkelėje: pereinant prie žalesnės, energiją efektyviai vartojančios pramonės, taip stiprinant konkurencingumą ir išsaugant kokybiškas darbo vietas](#) projektą, posėdžiui bei viešiesiems klausymams. Klausymuose dalyvavo itin įdomūs pašnekovai, parodę stiklo pramonės svarbą žaliosios pertvarkos procesui bei akcentavę „žiediškumą“.

Birželį dalyvavau net penkiuose EESRK skyrių bei komisijų posėdžiuose: REX, ECO, NAT, TEN, CCMI.

Liepa

Liepos 13 d. kaip **CCMI/177 Atsparumo, susijusio su svarbiausiosiomis žaliavomis, didinimas** nuomonės bei **INT/935 Naujosios pramonės strategijos atnaujinimas** nuomonės rengimo grupių pirmininkas, [moderavau klausymus](#), kuriuos drauge rengė CCMI komisija ir INT skyrius. Akcentavau, kad ypatingas dėmesys diskutuojant apie kritinių žaliavų poreikį Europos pramonei turi būti skiriamas šių žaliavų tvariai gavybai ir antriniam perdirbimui.

Liepos 7-8 dienomis vykusi [562-oji EESRK plenarinė sesija](#) pritarė [NAT/815 Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija](#) nuomonės projektui, kurį rengiant buvau **bendrapranešėju**. Kiek anksčiau (birželio 23-ąją) nuomonės projektui su minimaliomis pataisomis pritarė NAT skyrius.

Balsavimo Plenariniame posėdyje dėl NAT/815 rezultatas – 229 balsai už, 3 prieš, 12 susilaikė. Nuomonės tekstas anglų kalba prieinamas čia:

<https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2021-01138-00-02-AC-TRA-EN.docx/content>

⁴ Atsiliepiant į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES taksonomija, įmonių tvarumo ataskaitų teikimas, tvarumo prioritetai ir patikėtinių pareigos. Finansų nukreipimas į Europos žaliąjį kursą“ [COM(2021) 188 final]

⁵ Šiltnamio efektą sukeliančios dujos.

- ✓ Tuo tarpu to paties Plenarinio posėdžio metu svarstant nuomonės projektą [CCMI/179 ES gynybos ir kosmoso pramonės veiksmų planas](#) pasisakiau dėl lyčių lygybės akcento būtinybės rašant panašias „pramonines“ nuomones. Pastebėjęs, kad CCMI/179 nuomonės projektas neįvertina tinkamai moterų dalyvavimo svarbos, pateikiau CCMI posėdyje atitinkamas pataisas (kurias padėjo parengti Lietuvos delegacijos EESRK narė p. Dovilė Juodkaitė bei kita Trečiosios EESRK grupės („Ivairovės Europa“) kolegė p. Ody Neisingh iš Nyderlandų). Pataisoms buvo pritarta CCMI posėdyje birželio 17 d., tačiau per Plenarinį posėdį atkreipiau visų kolegų dėmesį į šį aspektą, kurio [būtina laikytis rengiant](#) visus Komiteto dokumentus.

Rugpjūtis

Šį mėnesį Komitete posėdžiai nevyksta, tačiau darbo grupių nariai toliau gyvai bendrauja elektroniniu paštu, telefonu, kitomis elektroninio ryšio priemonėmis, rengdami nuomonių projektus. Ypač aktyvus buvo darbas rengiant nuomonę **INT/935 Naujosios pramonės strategijos atnaujinimas**. Intensyviai dirbome drauge su trečiosios grupės („Diversity Europe“) ekspertu p. Mihai Ivașcu, siekdami įtakoti nuomonės tekstą pabrėžiant mažojo verslo įtraukimo į pramonės ekosistemas būtinybę, darbuotojų įsitraukimo į įmonių veiklos valdymą svarbą, žaliosios pertvarkos spartinimą, pilietinės visuomenės organizacijų įtraukimą į darbuotojų perkvalifikavimo programas.

Rugsėjis

Rugsėjo pradžioje dalyvavau [EUROFI finansų forume](#) Liublianoje (Slovėnija). Rugsėjo 8-10 dienomis keli šimtai finansų rinkos profesionalų, politikų, sprendimų priėmėjų diskutavo apie finansų sektoriaus būklę Europoje ir pasaulyje. Konferencijos podiumo diskusijose bei kuluaruose buvo nemažai šnekama apie bankininkystės ateitį, kriptovaliutas, tvarius finansus, fiskalinės drausmės taisykles ir pan. Mano išsakomas akcentas tokiuose pokalbiuose – būtinybė stiprinti vartotojų apsaugą ir gerinti finansų sektoriaus pasirengimą galimoms ateities krizėms, o taip pat ES tvarių finansų darbotvarkės svarba.

Plenariniame EESRK posėdyje rugsėjo gale buvo patvirtinta **ECO/549 Tvaraus finansavimo taksonomija. Klimato kaita** nuomonė. Pavyko derybomis ir teikiant pataisymus tiek skyriaus, tiek plenarinio posėdžio lygiu pakeisti nuomonės tekstą taip, kad ji labiau atitiktų aplinkos apsaugos aktyvistų poreikiams.

Nuomonės galutinė versija pateikta čia:

<https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2021-02010-00-00-AC-TRA-LT.docx/content>

INT skyriuje (2021 m. rugsėjo 30 d.) taip pat patvirtintas nuomonės dėl naujosios pramonės strategijos atnaujinimo (INT/935) projektas. Jis įtrauktas į spalio mėn. plenarinio posėdžio programą. Rugsėjo 15-ąją vyko [klausymai](#) dėl pramonės pertvarkos stebėsenos rodiklių, kuriuos moderavau. Klausymų metu [pasisakiau](#) dėl ESG⁶ rodiklių integravimo būtinybės.

Artėjant INT skyriaus posėdžiui, nuomonės **INT/956 Vartojimo kredito sutartys** projektui drauge su keliais kitais EESRK dirbančiais vartotojų organizacijų atstovais pasiūliau pakeitimus, dalį kurių skyriaus

⁶ Angl. *environmental, social and governance* – aplinkosaugos, socialiniai ir valdysenos veiksniai.

nariais balsuodami palaikė. Vienas pakeitimas dėl maksimalių kredito kainos ribų nustatymo balsavimo metu nesurinko pakankamo palaikymo, todėl pateikėme kompromisinį variantą jau Plenarinei sesija (2021 m. spalį). Šios iniciatyvos rezultatus apibendrinsiu kitų metų ataskaitoje.

Apskritai ši nuomonė dėl Vartojimo kreditų direktyvos peržiūros labai reikšminga, nes nuo 2008 metų, kai ši direktyva buvo priimta, kai kurios jos nuostatos nebetinka naujomis sąlygomis, susiklosčiusiomis spartėjant skaitmenizacijai ir Europai atsigaunant po COVID-19 pandemijos. Vartotojų interesai turi būti labiau apginti, o ypač svarbus dėmesys turi tekti labiausiai pažeidžiamų vartotojų apsaugai, kadangi jie ypatingai susiduria su grėsme pernelyg įsiskolinti ir patekti į skolų išieškojimo priemonių verpetą.

Todėl 2021 m. spalio 1 d. vykusiame EESRK Vartotojų ir aplinkos apsaugos kategorijos susirinkime buvo ne tik su priderama iškilme paminėtas šios kategorijos įsteigimo trisdešimtmetis, bet ir aptartos praktinės priemonės, kaip vartotojų atstovams EESRK našiau dirbti ir geriau koordinuoti veiksmus.

Įvairių EESRK grupių, kategorijų ir delegacijų narystė:

- Esu EESRK Vartotojų ir aplinkos apsaugos kategorijos narys (ši kategorija veikia „Įvairovės Europa“ grupės rėmuose).
- Esu Europinio Semestro Grupės delegacijos Lietuvoje 2021 m. narys
 - Pirmininkavau posėdžiui dėl Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP, angl. RRF) 2021 m. kovo 29 dieną, kuriame tartasi, kaip geriau įtraukti pilietinę visuomenę į šios priemonės planų rengimą.
- Delegacijų EESRK organizuotose ir kituose renginiuose⁷ dalyvis:
 - POLIS tinklo webinaras automobilių CO₂ išmetimų standarto tema 2021 m. balandžio 21 d.;
 - jau minėtas EUROFI forumas 2021 m. rugsėjį.

Renginiai, kuriuose kaip EESRK narys dalyvavau Lietuvoje:

- 2021 m. balandžio 14 d. pristačiau pagrindines nuomones **INT/956 Vartojimo kredito sutartys** žinutes Mokėjimų tarybos darbo grupės grynųjų pinigų tema posėdyje;
- Pasisakiau apskritojo stalo **diskusijoje** 2021 m. rugsėjo 3 d. **LR Prezidentūroje „Lietuvos prioritetai įgyvendinant Europos Sąjungos tvarių ir skaitmeninių finansų strategijas“**.

Veiklos viešinimas ir ryšiai su žiniasklaida:

EESRK Komunikacijos komisijos (sutr. COCOM) kaupiamais žiniasklaidos monitoringo duomenimis, Lietuvos žiniasklaidoje per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos delegacijos veikla minėta gana dažnai. Štai keletas atrinktų plačiausią atgarsį (nes skelbta didelį skaitytojų ratą turinčiuose portaluose) turėjusių publikacijų, kur esu pristatomas kaip EESRK narys. Tokiu būdu prisidedu prie Komiteto žinomumo Lietuvoje didinimo bei pilietinės visuomenės vaidmens Komitete parodymo:

⁷ Tai renginiai, kuriuos organizuoja ne Komitetas, bet į kuriuos kviečiama Komiteto paskirta narių delegacija.

Naujienos TV, portaluose:

Vartotojų aljanso atstovas pradėjo darbą Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete
(<https://sc.bns.lt/view/item/360221>)

<https://kauno.diena.lt/naujienos/verslas/ekonomika/k-kupsys-pradejo-darba-europos-ekonomikos-ir-socialiniu-reikalu-komitete-993058>

<https://www.vz.lt/mano-pinigai/2020/11/20/bankai-lyg-susitare-keicia-ikainius-taciau-konkurencijos-taisykliu-nepazeidzia&4fPEb>

<https://www.lrt.lt/naujienos/eismas/7/1423202/specialistai-apskaiciavo-elektromobili-pasirinke-vairuotojai-vidutiniskai-sutaupys-apie-7-tukst-euru>

<https://www.tv3.lt/naujiena/verslas/bankams-mokame-daug-daugiau-nei-kiti-europieciai-paaiskino-kas-su-mumis-negerai-n1077398>

<https://www.lrt.lt/naujienos/verslas/4/1421888/del-bankomatu-tinklo-uzvire-aistros-bankai-perspeja-apie-brangsiancias-paslaugas-pakeitimus-palaikantieji-tuo-abejoja>

<https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/zalias/nuo-teorijos-prie-praktikos-lietuvos-bankai-ruosiasi-ekonomikos-zalinimui-1007-1514554>

<https://www.lrytas.lt/verslas/rinkos-pulsas/2021/07/19/news/ivertino-lietuvoje-veikiancius-bankus-orientuojasi-i-pelna-o-zmogaus-teises-tvarumas-tarsi-neegzistuoja-20141360>

<https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000142352/panorama-lietuvoje-karantinas-pratestas-iki-balandzio-su-isimtimi-kaukes-lauke-tampa-neprivalomos>

<https://www.15min.lt/verslas/naujiena/finansai/pandemija-griauna-geroves-valstybes-iliuzijas-kol-vieni-kaupia-pinigus-kiti-skursta-662-1489424> ir kt.

Straipsniai, nuomonės, komentarai:

<https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/nuomones/kestutis-kupsys-vyriausybes-simtadienis-stebime-zalia-ambicija-bet-galetu-buti-ir-geriau-18-1474870>

<https://lithuaniantribune.com/govts-100-days-we-are-seeing-green-ambition-but-it-could-be-better/>
(anglų kalba)

Interviu “Europos žinioms” – YouTube kanalui, kurį veda vieno iš Lietuvai atstovaujančių Europos Parlamento nario padėjėjas: https://www.youtube.com/watch?v=fy2-TrrpD_U

Periodiniai paminėjimai EESRK Trečiosios grupės naujienlaiškiuose:

<https://www.eesc.europa.eu/lt/members-groups/groups/diversity-europe-group-iii/newsletters>

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto narys

Kęstutis Kupšys